

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

საქართველოს ჯანდაცვის
ჯიოვნი ბიბიოთეკა

ზოსიმე ათონელი

გალობანი წმიდისა
და ნეტარისა მამისა
ჩუენისა
ილარიონისნი

ზოსიმე ათონელი
გალობანი წმიდისა და ნეტარისა მამისა
ჩუენისა ილარიონისნი

გალობანი წმიდისა და ნეტარისა მამისა ჩუენისა ილარიონისნი რომლისა თავნი იტყვან: ”ღმერთ-შემოსილი ილარიონ იქებოდენ დღეს ჯერისაებრ, ამინ”

...ღმრთისა მამისა ნათელო, ნათლითა მით სულისა წმიდისადათა არმური ვნებათაჲ გონებისაგან ჩემისა აწ განაქარვე და ნათელი სიწმიდისაჲ მომადლე, რათა ღირსებით შევამკობდე დღეს მსახურსა უბიწოსა სიწმიდეთა შენთასა!

მსგავსადვე სამოელისსა აღთქუმით იშევ, ღმერთ- შემოსილო მამაო, ღირსო ილარიონ, და სიყრმითგანვე შეიწირე ყოველთა შემწირველისა, ვითარ კრავი უმანკოდ აღზრდად ბაკსა მას მკვეტ-შეუვალსა მწყემსთ-მთავრისა ქრისტესა, რომელი დიდებულ არს! ეტრფიალე შენ, მამაო, მარგალიტსა მრავალ- სასყიდლისასა, რომლისა ძებნად განხუედ სიჩჩოდთგან, ნეტარო, და ახოვნითა სულითა უვარ-ჰყავ ყოველივე სოფლისაჲ, მონაგებნი და თჳსნი, და იგი მოიყიდე დიდებით დიდებული!რომელ ჰგიე ერთარსად სამებაო, ბუნებით მიუწდომელო, არსთა შემოქმედო, შენ უმიზეზოო მიზეზო, ყოველთა დამბადებელო და სიბრძნით მმართველო, მამაო, ძეო და სულო წმიდაო, გიგალობ და გაკურთხევ და ძრწოლით აგამაღლებ!

თავადი სიტყუად მამისაჲ საშოდ შენდა გარდამოჳდა უსძლოო, ვითარცა რად წჳმად გონიერსა საწმისსა ზედა, და გუალული კაცთა ბუნებაჲ ცუართაგან მადლისათა მორწყო და ადაყუავილა ჩუენ შორის ნაყოფი სიმართლისაჲ, რამეთუ დიდებულ არს!

შიში უფლისაჲ მოიგე თავად სიბრძნისა საღმრთოდსა და მას შეემსჭუალე სიყრმითგანვე და მთავარი გონებაჲ მფლობელ-ჰყავ ჳორცთა ბუნებისა და ვნებათა აღძრვანი სიბრძნით დაუმორჩილენ სულსა!

ემსგავსე შენ, ღმერთ-შემოსილო მამაო, დიდსა აბრაჰამს და დაუტევე ქუეყანაჲ შენი და უცხო იქმენ მისთჳს, რომელი ჩუენთჳს უცხო იქმნა, რათამცა უცხოქმნულნი მამისა წყალობით დამაგნა!მოწყლული

ტრფიალებითა საუფლოთა ვნებათადათა წარხუედ, ღმერთ-შემოსილო მამაო, ვინაჲ-იგი თავს იხნა ვნებანი სოფლისა კსნისათჳს ღმრთეებით უვნებელმან ღმრთისა მამისა სიტყუამან! ოჴჳამოდ მშობელო მამაო სიტყუსა უჴამოდსაო, უჴამოდ გამომავლინებელო ცხოველისა სულისა თანა სწორისა შენისაო, მათ თანავე გადიდებ სამეჴამოვნად და ერთღმრთეებად! საკვრველნი და სასწაულნი მუცლად-ღებისა შენისანი და კუალად უხრწნელად შობისანი განმაკრთობენ, უსძლოო, ვითარ დედაჲ ხარ და ქალწული, ვითარ აწოებ სძესა ყოველთა მზრდელსა უფალსა!

იწურთიდი სიყრმიტგანვე წერილთა ღმრთივ-სულიერთა და ემსგავსებოდე მოქალაქობასა მას და ცხორებასა პირველთა მათ მამათასა და აწ მათ თანა ჰსუფევ წინაშე ღმრთისა, ღირსო მამაო! ლოცვათა შენთა საჯუმილითა, ღმერთ-შემოსილო, მკეცთა მათ ლერწმისათა საყოფელნი დასწუნ და მდინარითა ცრემლთადათა დაშრიტენ შენ განკურვებულნი იგი ვნებათა ისარნი, ილარიონ! იხილე ჩუენებით, ჴ ღმერთ-შემოსილო მამაო, დედოფალი ყოველთა დაბადებულთაჲ და გიბრძანებდა წარსლვად ქუეყანად თჳსად, რათა შესწირე ღმრთისა სიმრავლენი ერთა ურიცხუთანი! იხილეთ და გრცხუენოდენ თქუენ, მწვალებელთა კრებულნო, ვითარ ერთარსებით ვჰმონებთ სამებასა და სამთჳთებით ვქადაგებთ ჩუენ ღმრთეებასა და თქუენ შეჩუენებულ გყოფთ თანა ეშმაკით მამით თქუენითურთ! ლხინებაჲ და გამოკსნაჲ შენ მიერ მიიღო ადამ, რაჴამს მეორე ადამ გჳშევ ჴორცითა და წყევისა მისგან მამულთა ურჩებათა განთავისუფლებულნი სამართლად დედად ღმრთისად გქადაგებთ!

აღასრულე, მამაო, ბრძანებული შენდა, ვითარცა სარწმუნომან და გონიერმან მნემან უფლისა თჳსისამან, დაუმზადე თავადსა სერი სულიერი სულთა მათ ცხოვნებულთაჲ, რომელნი შესწირენ მეუფისა! რომელმან დაითმინა ჴუარცუმაჲ ჴორცითა უცოდველმან, კაცთათჳს ჴუარს ეცუმის, მამაო, [და] სოფელი ჴუარს აცუ შენდამი, ბრძენო, ვითარცა ახოვანმან ქრისტესმან, ღმერთ-შემოსილო, და

განაქიქენ მთავარნი ბნელისანი! იქმენ, ღმერთ-შემოსილო, სარკვე სათნოებისა მხილველთა მათ შენტათვს და ძეგლ მოღუაწებისა შემდგომთა ნათესავთა საბაძველად და სუეტად ცეცხლისა უბრალოდთა მით მღდელობითა აღწევნულად კამარათა ცისათა.

ოჯკორცოთა კრებულნი ძრწოლით აღამაღლებენ სამებასა წმიდასა სამწმიდითა შესხმითა და ერთუფლებით ღმრთისმეტყუელებითა და ესრეთ სამითა გუამითა ერთსა ღმერთსა გვქადაგებენ, სამებით ერთარსებად ცნობილსა!

ნეტარ არიან პირნი, ღმრთისმშობლად მქადაგებელნი შენნი დედოფალო, და ვაჟ მათდა, რომელნი არა აღგიარებენ ღმრთისმშობლად და ხატსა შენსა წმიდასა არა თაყუანის სცემენ, - უკეთურნი მწვალებელთა ერნი!

ივლტოდე შენ შფოთთაგან სოფლისათა, ღირსო ილარიონ, და ცუდსა დიდებასა სრულიად განეშორე და, ვითარცა მთიები, აღმოსავალით დასავალეთად მიიწიე!

ქრისტესთვის უცხოქმნილმან და მგავსადვე მისა

მოწყალემან არა უგულებელს-ჰყავ ტკივნეული ფერჯითა, და ლოცვითა შენითა, ღმერთ-შემოსილო, მკელობელსა სლვაჟ მიანიჭე!

ეჩუენა საშინელად დედაჟ ყოველთა შემოქმედისაჟ და უთქუმიდა სასტიკად არა შემწყნარებელსა შენსა, ღმერთ-შემოსილო, და აუწყებდა სათნოებათა შენთა ძალსა!

ბუნებით ერთად ვიცნობ და გუამითა სამად ღმრთის ვმეტყუელებ სამებასა წმიდასა და ერთსა ღმრთეებასა, ერთსა მეუფებასა, ერთმთავრობასა და ერთსა ჯელმწიფებასა! ოჯცვალეებელმან ღმერთმან შენგან ჯორცნი მიიხუნა უსძლოო, და ერთ გუამად იხილვა ორითა ბუნებითა და ორითა ნებითა, ღმერთი და კაცი, რომლისა მიმართ მეოხ გუეყავ! დიდთა მათ მოციქულთა სურვილითა, ღირსო, აღეგზენ შვდ წილად და მიიწიე ჰრომედ წინამძღომითა სულისა წმიდისაჟ და

სრულ-ჰყავ საწადელი გონებისა შენისა და ჰლაღადებდი: ღმერთო, შენ კურთხეულ ხარ! ეწყვე, ღმერთ-შემოსილო, სულთა უკეთურთა, ვითარცა რჩეული მკედარი მეუფისა, ქუეყანითი-ქუეყანად მიმოსლვითა და სათნოებათა და სასწაულთა შენთა დაფარვითა და სიმდაბლით უჩინოქმნითა!

ნათლად ღმრთივ-მოცემულად გიცნობს დასავალი, ნეტარო მამაო, და მხიარულ არს ჰრომი და უფროდსად განსცხრების თესალონიკე, რამეთუ მას შინა განხუედ სოფლით და მიხუედ წინაშე ღმრთისა, მამაო ილარიონ! დიდებულებად ნიშთა შენთად, სანატრელო, უფროდს

აღმატა, რამეთუ მკელობელთა სლვად მიანიჭე პირველ სიკუდილისა და კუალად შემდგომად სიკუდილისა შენისა თავისუფლებად მიანიჭე ტყუე-ქმნულთა! ღმრთის-ვმეტყუელებ ერთარსად მხოლოსა მამასა და მხოლოსა ძესა და მხოლოსა წმიდასა სულსა, არა თუ სამთა მხოლოსა, არამედ მხოლოსა ერთსა ღმერთსა ბუნებით ღმერთად აღვიარებ და ძრწოლით თაყუანის ვსცემ! ეტლად სიტყვსა ღმრთისა სახელ-გდებთ ქალწულო, დედაო ღმრთისაო, და დიდებულებათა, რომელნი ყვნა შენ თანა მაღალმან, კმამალად ვქადაგებთ და ნისტორ[ს] შევაჩუენებთ და ყოველთავე წინააღმდგომთა შენთა! სრულ-ჰყავ რად სრბად შენი, ღმერთ-შემოსილო მამაო, და მიიცვალე წინაშე უფლისა, ადიდა განსლვად შენი მეუფემან; სასწაულთა მიერ და ნიშთა შეგამკო, რაჟამს შეპყრობილნი სულთაგან არაწმიდათა შეხებითა შენითა განთავისუფლდეს!

ჯერ იყო, ვინადთგან სული შენი მეუფემან წინაშე თვსსა დიდებით მიცვალა, და რათა გუამი შენი ქუეყანისა მეფემან მიიღოს ძალად და სიმტკიცედ, და სამეუფოდ ქალაქად აღმოსლვად შენი იდიდოს შემდგომად ზეცად აღსლვისა!

ეჰა სანატრელო, ვითარ არა სათნო იყავ შემდგომად სიკუდილისა ცა შენისა პალატთა სამეუფოთა მკვდრობად, არამედ ჩუენებით აუწყე მეფესა საწადელი შენი უდაბნოდ, რომელსა შინა სულნელებად სულისა გამოსჩნდი! რომლითა ცხოველ ვარ და რომლისა მიერ ვიშვე ემბაზისაგან

მეორედ შობითა, ვადიდებ სამებასა, ერთსა ღმერთსა, მამასა მშობელსა და ძესა შობილსა და გამომავალსა სულსა სახიერსა მამისაგან და ძისა თანა ქებულსა! იხილვნეს შენ შორის საკვრველნი სასწაულნი - მუცლად-ღებად უთესლოდ და შობად უხრწნელად და შობილი სიტყუად ღმრთისად და დედად ქალწული; ეჰა საკვრველი, არამედ ვინაჲცა ინებოს ღმერთმან, მიერცა ბუნებითნი წესნი იცვალეიან! საუფლოთა მათ ქადაგთა სიტყვსათა თანაზიარ იქმენ, წმიდაო მამაო ილარიონ, ზეცისა სუფევასა და ქუეყანასაცა ზედა თანამოსაგრე მათდა გამოსჩნდი დასხმითა მით ნაწილთა შენთა უბიწოთაჲთა კელთა მიერ ღმრთისმსახურთა მეფეთაჲთა! აწ მოიხილე ჩუენ ზედა მოწყალებით, ჰ ღმერთ- შემოსილო მამაო, მგალობელთა ამათ წინაშე ლარნაკსა შენსა, შვილთა და სამწყსოთა შენთა, და ევედრე ჩუენთვს მაცხოვარსა ნეშტსა დღეთა ჩუენთასა აღსრულებად მშვიდობით, ოხითა შენითა, ილარიონ! ეჰა, წყალობის-მოყუარეო სულო, შეიწირე ძღუენი უღირსთაგან ბაგეთა და ნუ დასაშჯელად ჩემდა იქმნებინ შესხმად შენი, წმიდაო, არამედ მომიტევე წარმდებად კადნიერსა ძალისა უაღრესსა კელყოფაჲ! ბუნებით ერთ ხარ, ჰ ღმერთო სამებაო, ხოლო გუამითა სამად იცნობები, განუყოფელი განიყოფვი განუყოფელად, ხოლო თვთებანი შენნი შეურევნელად ჰგინ მარადის, მამაო უშობელო, ძეო მხოლოდ შობილო, და სულო წმიდაო გამომავალო! რომელთა არა ჰრწამ შენ ღმრთისმშობლად და ხატსა შენსა არა ჰმონებენ, დედაო და ქალწულო უქორწინებელო, უტყუ იყვნედ ბაგენი მათნი, ხოლო ჩუენ ზედა, მოსავთა შენთა, მადლი შენი მოვედინ და მოწყალება შენი იყავნ ჩუენგან განუშორებელ! აჰკედ სიმაღლედ, მამაო, გონიერთა ფრთითა, საქმისა დახედვისა მრჩობლიად წარმართებითა გონებაჲ წარადგინე წინაშე ღმრთისა გუნდთა თანა წმიდათა ზეცისა განწყობილთასა და ღირს იქმენ შენ ხილვად დიდებასა ღმრთისასა, რომელსა განუკუთნე თავი თვსი სიჩროდთგან მისა მიმართ, ოხად ნუ დააცადებ სამწყსოთა შენთათვს, ილარიონ!

მღვძარედ იპყრენ, მამაო, თუალნი გონებისანი და მიურულებელად დასცევდ სულისა ნაყოფთა წარპარვისაგან ავაზაკთა ზუაობისათა და

სიმდაბლით მარხვითა ლოცვასა თანა წმიდისა სიყუარული მოყუ[ა]სისა მოწყალებისა თანა და ყოველივე მწყობრი წმიდად სათნოებათაჲ, ვითარცა რაჲ მუშაკმან სულიერმან, ზეცისა საუნჯეთა შეჰკრიბე! იქცეოდე, სანატრელო, სოფელსა ამას შინა, ვითარ პირველ ელია, იწროებითა ჯორცთაჲთა, რომლისა-იგი შემდგომად ამალღებისა ხალენითა მისითა მოწაფე იგი მისი სასწაულთა იქმოდა, ხოლო აქა შემდგომად სიკუდილისა შენისა სამოსელიცა შენი პირად- პირადთაგან სენთა გუემულთა მადლითა შენითა განჰკურნებდა!

ნუ დამივიწყებ, მამაო ნეტარო ილარიონ, სამწყსოთა ამათ შენთა წინაშე ქრისტეს მჰსნელისა დედასა თანა ცათა მეუფისასა და ყოველთა წმიდათა ზეცისა უკორცოთა წინაღსწარმეტყუელთა და საღმრთოთა მოციქულთა, ნეტართა მღდელთ-მოდღუართა, მამათა და მარტვლთა, რომელითა თანა აღრაცხილ ხარ, რათა დავიცვნეთ განსაცდელთაგან!..